

**II. JÁNOS PÁL KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA
TÁZLÁRI TAGINTÉZMÉNYE**

HELYI TANTERV

ÉNEK-ZENE

5-8.

2020

5–8. évfolyam

Az ének-zene tanításának legfőbb célja a tanulók zenei anyanyelvi ismereteinek bővítése. Fontos cél továbbá, hogy a megalapozott zenei képességek *továbbfejlődjenek*. **Középpontban** továbbra is a zenei aktivitás, ezen belül az **éneklés áll**. A kerettantervben két évre vonatkozó órakeretek vannak feltüntetve, melyek a különböző órai tevékenységek egymáshoz viszonyított arányát jelzik. A tematikai egységek és a tartalmak az oktatás gyakorlatában átfedik egymást.

A Kerettanterv témakörei:

1. Zeneművek/Népdalok, műdalok
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag
3. Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés
4. Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés
5. Zenei ismeretek/Zenei írás-olvasás.

A Készségek fő területei: előadói, befogadói és alkotó készség, melyek a fenti témakörökön belül találhatók. Az ének-zene tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: A tanár és a tanuló együttműködésének kiemelt szerepe van az aktív tanulás kompetenciáinak kialakításában és fenntartásában, megerősítésében és továbbfejlesztésében. Ebben az ének-zenére különösen fontos szerep hárul. Az ének-zene tanulását nem a hagyományosnak tekintett tanulási módok, hanem a ráérzés, a gyakorlás (ismétlés) és az önreflexivitás támogatja. Ebből adódik, hogy a tanulásból adódó sikeresség élményként jelenik meg. Ennek az élménynek a megtapasztalása más tárgyak tanulásához is pozitívan járul hozzá.

A kommunikációs kompetenciák: Az írott és a beszélt nyelvhez hasonlóan létezik zenei anyanyelv is, mely saját szintaktikával rendelkező, hierarchikus rendszer. Ezek feldolgozása azonos agyi struktúrák által történik, ezért a zene kiválóan alkalmas az anyanyelvi és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére, illetve a beszédnehézségek enyhítésére, melyekre hatékony eszköz a ritmus és a hallásfejlesztés. Lényeges a szöveges éneklés mint verbális kommunikáció, valamint a saját, alkotó gondolatokat kifejező improvizáció. A kommunikációs készségek mélyüléséhez kapcsolódik a zeneművek elemzése, amely által a tanuló saját szavaival képes leírni a zenei folyamatokat, megérti a tágabb összefüggéseket, a zene funkcióját és kapcsolatát azzal a világgal, amelyben létrejött, illetve azzal a világgal, melyben aktuálisan hatást gyakorol. A tanuló így megismeri a zene mindennapi funkcióját és megtanulja értelmezni a zene médiában történő használatát is.

A digitális kompetenciák: A tanuló a digitális világban él és annak eszközeit használja mindennapjaihoz, ezért az oktatás hatékonyságát növeli, ha a pedagógus épít a tanuló ilyen irányú jártasságára. A tanuló kezében lévő mindennapos digitális eszközök alkalmasak arra is, hogy használójuk számára a zenei kommunikáció eszközei legyenek. A zenei szoftverek, alkalmazások játékosan fejlesztik az infokommunikációs kompetenciákat.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló megtapasztalja az együttműködés hatékonyságát a csoportos zenei tevékenységeken keresztül (pl. kórus), és lehetősége van véleményének, gondolatainak kinyilvánítására. Mások produkciójának tisztelettel való figyelése a különböző nézőpontok iránti toleranciáját formálja.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az önkifejezés, a kreativitás és a szépérzék fejlesztése keretében a tanuló a zenét sajátos nyelvként ismeri fel, mellyel képessé válik gondolatai, érzései tolmácsolására, használva az improvizáció adta lehetőségeket is. Ezen kívül különböző kultúrák zenéjével való ismerkedés és azok társadalmi funkciójának megértése hozzájárul a komplex látásmód kifejlődéséhez.

Fontos, hogy a tanulók minél differenciáltabban tudják megfogalmazni a zeneművek üzenetét és megtalálják önmagukat bennük. Ehhez szükséges a tanár változatos, és életkori sajátosságokhoz igazodó gazdag motivációs tárháza.

Az ének-zene órák fontos célja a komplex élményátadás, mely a tanulót különféle tevékenységeken keresztül vonja be a zenélésbe. Ide tartozik a mozgás, koncertlátogatás, tánctanulás, a zenei anyaghoz kapcsolódó dramatikus előadások létrehozása és az órán kívüli gyűjtőmunka. A zenepedagógiai tevékenység jelentős mértékben alapoz a kortárs kulturális és zenei környezetre is, segít megérteni és feldolgozni a modern életvitelhez kapcsolódó nagy mennyiségű hangzó anyagot és megtalálni bennük a művészi értékeket. Az élményszerzés kiteljesedhet koncerteken az élő zenével történő találkozáskor, de legmagasabb fokát a iskolai minőségi kóruséneklésben érheti el.

Összességében továbbra is fontos cél, hogy tovább erősödjön a tanulóknak kulturális és társadalmi identitásuk. A művészeteket, ezen belül a zenét, mint pótolhatatlan emberi szükségletet éljék meg.

A tanár megismertethet diákjaival „kedvenc” dalokat és figyelmet kell fordítani a zenei rétegműfajok napjainkban folyamatosan változó jelenségeire is.

A normál osztályok tanterve megegyezik a nemzetiségi német osztályok tantervével.

5–6. évfolyam

A fenti életszakaszban a fejlesztés fő célja a tanuló továbbvezetése a tevékenységközpontú zenei megismerés folyamatában. Cél továbbá, hogy minél több játékos és kreatív módszert használjanak képzeletük fejlesztésére. A közös éneklések, zenélések, mint a személyiség egészséges fejlődésének nélkülözhetetlen formái segítik a másokkal történő harmonikus együttműködést, a közösségi összetartozás érzését, az önkifejezés, az önismeret belső készítésének kialakulását. Kodály útmutatása szerint, az így megszerzett tapasztalatok elvezetnek a remekművek befogadásához.

A tanulók tovább ismerkednek a klasszikus zenekar hangszereivel, valamint magyar népi hangszerekkel is.

A zenei készségfejlesztés célja ebben az életkorban a zenei anyagban megismert ritmus- és

ütemfajta megismerése és gyakorlása. A ritmikai, dallami, és hallási készségek fejlesztésében és gyakorlásában egyre nagyobb szerepet kap az önkifejezés, a tanult zenei elemek és eszközök önálló alkalmazása.

A zenehallgatás célja a művek megismerésén túl a zenei kifejezőeszközök mélyrehatóbb elemzése és a zeneművek tágabb történelmi és társadalmi kontextusban való értelmezése. Az értelmezés része a zene keltette gondolatok, érzések, vélemények szóbeli kifejezése is, melyek az érzelmi nevelést segítik.

A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

Az 5. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 68 óra (heti 2 óra)

A 6. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 34 óra.

5.évfolyam

Óraszám: 72/év
2/hét

Témakör sorszáma	Témakör	Kerettanternvi óraszám	Helyi többletórászám	Témakör összidőkerete
1.	Zeneművek/Énekes anyag	34		34
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	14		14
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	8	+1	9
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	6	+2	8
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	6	+1	7
	Évfolyam összesen	68	4	72

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Zeneművek/Énekes anyag	Órakeret 34 óra
Előzetes tudás	Alsóban tanult dalanyag.	
Fejlesztési feladatok	Népdalok a magyar népzene régi és új rétegéből, más népek dalai és műdalok hallás utáni megtanulása, éneklése kottaképről és emlékezetből, szöveggel A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával és szolmizációs éneklésével A tanult magyar népdalok meghallgatása tanári előadásban, adatközlő által és feldolgozott formában is A tanult dalok feldolgozása dramatizált előadással és tanár, hangszereken játszó osztálytárs, vagy zenei alap által megszólaltatott hangszerkísérettel Különböző stílusú műdalok, kánonok, duettek, zenei szemelvények hallás utáni megtanulása és éneklése kottaképről és emlékezetből Megzenésített versek éneklése tanár, hangszereken játszó osztálytárs, vagy zenei alap által megszólaltatott hangszerkísérettel A tanult dalok feldolgozása a kapcsolódó tánccal, dramatizált előadással és hangszerkísérettel Előadói készség: Éneklését tudja a dalok karakteréhez, hangulatához igazítani • Előadásában tud hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez alkalmazkodni • Éneklése az alsóbb évfolyamokban kialakított helyes éneklési szokásokra épül Befogadói készség: Az új dalok egyre értőbb meghallgatása • A képzelet használatának szorgalmazása a zeneművek befogadása közben Alkotói készség: Aktív részvétel szorgalmazása az alkotói folyamatokban • A megélt élmények feldolgozásának segítése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Dalok a mindennapi élet, munka, szerelem témaköreiből – 5. osztály A bundának nincs gallérja; A kapuban a szekér; A karádi faluvégen ;		Magyar nyelv és irodalom:

Aki dudás; Árpa is van ; Erdő, erdő, de magos a teteje; Egy kis kertet keríttek ; Erdő, erdő, erdő; Érik a szőlő; Esik az eső, ázik a heveder; Hej, Dunáról fúj a szél; Hidló végén; Hol jártál az éjjel; Hull a szilva; Jó gazdasszony vagyok én; Kicsi vagyok, nagy az eszem; Kitrákotty – mese; Megyen már a hajnalcsillag lefelé; Még azt mondják, nem illik; Megismerni a kanászt; Összegyűltek, összegyűltek; Póda Péter, Póda Pál; Régi táncdal, Sej, Nagyabonyban; Száraz tónak nedves partján; Úgy tetszik, hogy jó helyen vagyunk itt <i>Műzenei szemelvények, más népek dalai</i> M. Praetorius: Viva la Musica (kánon); J.S. Bach: Üdv rád és házad népére; L. van Beethoven: A mormotás fiú dala; Johannes Brahms: Bölcsődal; Bárdos Lajos: Szép kis család; Szőnyi Erzsébet: Postaváró (amerikai dallam); A kis lányok (cseh népdal.); Édes fülmile (tatár népdal.); Pál, Kata, Péter (francia); Áll egy ifjú nyírfa (orosz népdal.) <i>Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra</i> Báránkámon csengő szól; Bárcsak régen felébredtem volna; Föl, föl vitézek; Haj, ki, kisse, haj; Kossuth Lajos azt írta; Pásztorok, keljünk fel; Új esztendő; Regős ének, Talalaj, talalaj, Tóth Lőrinc Szeptember: Immár a nap leáldozott ÉE. 355. Mise feleletei ÉE. 447. Október: Boldogasszony anyánk ÉE. 234. Mise feleletei ÉE. 450. November: Ó, jöjj, ó, jöjj ÉE. 6. December: Dicsőség mennyben az Istennek, ÉE. 26. Alleluja ÉE. 424. Január: Szép kelet, szép nap ÉE. 56. Mise feleletei: ÉE. 459 Február: Királyi zászló jár elől ÉE. 79. Mise feleletei: ÉE. 468. Március: Jézus, megváltó Istenünk ÉE. 102. Mise feleletei ÉE. 470. Április: Alleluja ÉE. 430. Május: Szeretlek szép Jézus ÉE. 201.	szókincs bővítés, érthető szövegejtés, kifejező artikuláció. <i>Természettudomány:</i> Természeti képek, évszakok, állatok. <i>Hittan:</i> egyházi ünnepek <i>Dráma és színház:</i> népi gyermekjátékok drámai történései, népdal és néptánc kapcsolata. <i>Vizuális kultúra:</i> a népi tárgykultúra. <i>Testnevelés és sport:</i> mozgás, helyes légzés, testtartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Régi és új stílusú népdal; kvintváltás; ereszkedő és kupolás dallamvonulat; adatközlő a cappella; kamaraének – társasének; versmegzenésítés; tempo giusto, parlando, rubato, mezzoforte.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Zeneművek/zenehallgatás	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Befogadói kompetenciák a korosztálynak és az átélt zenei élményeknek megfelelően.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene keltette érzések, gondolatok, vélemények megfogalmazása tanári kérdések segítségével. Párhuzamok felismerése a régmúlt, közelmúlt és a jelen zenei megnyilvánulásai között a hallgatott zenékben. Jellegzetes hangszerek, hangszercsoportok kapcsolása a megismert népzenei és műzenei stílusokhoz/műfajokhoz. Befogadói készség: kapcsolatot talál a dalokban, zeneművekben megjelenő élethelyzetek és saját élete között. Azonosítani tudja a különböző zenei karaktereket. Követni tudja a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat akár énekes, akár hangszeres részletek tekintetében.
--	--

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Dunántúli ugrós táncok Kodály Zoltán: Hány János: Sej, Nagyabonyban; Székelyfonó; Kitrákotty mese; Karácsonyi pásztortánc: gyermekkar Bartók Béla: Magyar képek: Este a székelyeknél; Ürögi kanásztánc; Román népi táncok: 6., 7. tétel Bárdos Lajos: Régi táncdal - vegyeskar Zene Mátyás király udvarából J. S. Bach: Parasztkantáta: (Mer hahn en neue Oberkeet) W. A. Mozart: Egy kis éji zene; A- dúr zongoraszonáta - III. Török induló Liszt Ferenc: Manók tánca Johannes Brahms: V. magyar tánc Mogyeszt Muszorgszkij: Egy kiállítás képei –Ódon várkastély; Tüilériák kertje Farkas Ferenc: Régi magyar táncok – Lapockás tánc, Ugrós Ligeti György: Sípbal, dobbal, nádi hegedűvel - dalciklus Weöres Sándor verseire John Williams: Csillagok háborúja – induló Pintér Béla dalok Taize-i énekek: 1. Jó az Úrban bizakodni 2. Jézus, majd gondolj rám Helyi éneklő, zenélő csoportjaink megismerése: Tázlári Citerazenekar, Rozmaring Asszonykórus	<i>Erkölcstan:</i> szabálytudat erősítése. <i>Liturgia:</i> aktív részvétel a szentmisén és paraliturgikus alkalmakon
Kulcsfogalmak/	Népi és klasszikus hangszercsaládok és hangszerek; karmester; karvezető, programzene; színpadi zene; alkalmazott zene; cselekmény, műfaj; funkció;

fogalmak	zenei téma; komolyzene, könnyű zene; madrigál; a vegyeskar szólamai (szoprán, mezzo, alt, tenor, bariton, basszus)
-----------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Zenei ismeretek/ritmikai fejlesztés	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő ütem- és ritmusérzék, zenei hallás. Az alsóban elsajátított ritmikai ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Páros és páratlan lüktetés felismerése hallás és kottakép alapján. Az énekes és a zenehallgatási anyag metrikai és ritmikai jellemzőinek megfigyelése, reprodukciója . Váltakozó ütemek megfigyelése az énekes- és zenehallgatási anyagban. Alkotói készség: páros és páratlan lüktetésű ritmussorok alkotása a tanult ritmusokkal hiányos ritmussorok tud kiegészítése vagy teljes megalkotása a megadott formai kereteken belül tá-titi, szinkópa, nyújtott és éles ritmusokkal, tizenhatodokkal.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanult ritmusértékek bővítése a 16-od, kis éles és nyújtott ritmussal. Ismeri és használja gyakorló nevüket, grafikai jelüket és értéküket. Érzékeli a páros, páratlan és a váltakozó ütemet.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> jelek és jelrendszerek ismerete. Tájékozódás térben, irányok. <i>Vizuális kultúra:</i> jelek, jelzések értelmezése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kis éles, kis nyújtott ritmus; tizenhatod; váltakozó ütem	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Zenei ismeretek/hallásfejlesztés	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	A tanult dallami elemek felismerése kézjelről, betűkottáról, és azok hangoztatása tanári segítséggel csoportosan.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tiszta hangközök felismerése és megnevezése.	
	A dúr és moll jellegű hangzás megfigyelése a zenehallgatási és az énekelt anyaghoz kapcsolódóan.	
	Az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése és megnevezése.	
	Ismerje a fi, szi, ta, módosított szolmizációs hangok dallamalkotásban betöltött szerepét.	
	A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából.	
	Az intonációs készség és a megosztott figyelem képességének fejlesztése a többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével.	
	A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése.	
	Alkotói készség: az 1. – 4. osztályban és az újonnan tanult zenei elemeket készség szinten, alkotó módon tudja használni (Rövidebb pentaton és hétfokú dallamokat tud kiegészíteni, befejezni és egyszerűbb formában megalkotni.)	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tiszta prím, tiszt kvint, tiszta kvárt, tiszta oktáv, Dúr és moll hangzás, Módosított hangok: fi, szi, ta szolmizációs hangok felismerése, dallamalkotó szerepük értelmezése.		<i>Matematika</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hangköz; hangzat; hármashangzat; dúr - moll jelleg; módosított hangok; módosító jelek	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Zenei ismeretek/ zenei írás, olvasás	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Az alsóban tanult ritmikai és dallami elemek lejegyzése tanári segítséggel.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ritmusgyakorlatok olvasása és hangoztatása tizenhatodos, kis éles és nyújtott ritmusok fordulataival, az új ritmikai elemek felismerése kottaképben, az új ritmikai elemek leírása rövid gyakorlatokban, a tiszta, kis- és nagy hangközök megfigyelése, megnevezése és írása az ének és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan, a tanult hangközök éneklése tanári segítséggel, a tanult hangközök megszólaltatása egyidejűleg is, énekelve és hangszeren, rövid dallamok írása betűkottáról hangjegybe, C-dóban.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A tizenhatod – formációk grafikai képe és írása, a kis éles és kis nyújtott ritmusok grafikai képe és írása, a tiszta hangközök grafikai képe és írása, a módosított hangok grafikai képe és írása, az abszolút hangnevek, C-dúr, a-moll.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> íráskészség fejlesztése. <i>Matematika:</i> hangok relációi.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempójelzés; relatív szolmizáció; abszolút hangnevek; dúr; természetes moll; előjegyzés.

6. évfolyam

Óraszám: 36/év
1/hét

Témakör sorszáma	Témakör	Kerettantervi óraszám	Helyi többletóraszám	Témakör összhőkerete
1.	Zeneművek/Énekes anyag	17		17
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	7		7
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	4		4
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	3	+1	4
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	3	+1	4
	Évfolyam összesen	34	2	36

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Zeneművek/énekes anyag	Órakeret 17 óra
Előzetes tudás	Az előző évben tanult dalanyag.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Népdalok a magyar népzene régi és új rétegéből, más népek dalai és műdalok hallás utáni megtanulása, éneklése kottaképről és emlékezetből, szöveggel	
	A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával és szolmizációs éneklésével	
	A tanult magyar népdalok meghallgatása tanári előadásban, adatközlő által és feldolgozott formában is	
	A tanult dalok feldolgozása dramatizált előadással és tanár, hangszerezen játszó osztálytárs, vagy zenei alap által megszólaltatott hangszerkísérettel	
	Különböző stílusú műdalok, kánonok, duettek, zenei szemelvények hallás utáni megtanulása és éneklése kottaképről és emlékezetből	
	Megzenésített versek éneklése tanár, hangszerezen játszó osztálytárs, vagy zenei alap által megszólaltatott hangszerkísérettel	
	A tanult dalok feldolgozása a kapcsolódó tánccal, dramatizált előadással és hangszerkísérettel	
	Előadói készség: Éneklését tudja a dalok karakteréhez, hangulatához	

	igazítani • Előadásában tud hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez alkalmazkodni • Éneklése az alsóbb évfolyamokban kialakított helyes éneklési szokásokra épül Befogadói készség: Az új dalok egyre értőbb meghallgatása • A képzelet használatának szorgalmazása a zeneművek befogadása közben Alkotói készség: Aktív részvétel szorgalmazása az alkotói folyamatokban • A megélt élmények feldolgozásának segítése
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<i>Dalok a mindennapi élet, munka, szerelem témaköreiből</i> A Vargáék ablakja; De szeretnék páva lenni , Duna parton ; Elment a két lány ; Este van már ; A Mátrai Képek dalai: A Vidrócki híres nyája, Elmegyek, elmegyek, Madárka, madárka, Sej, a tari réten; Nem vagyok én senkinek sem adósa; Nézd meg lányom, nézd meg jól; Ősszel érik babám; Tavaszi szél; A jó lovas katonának <i>Műzenei szemelvények, más népek dalai</i> John Of Fornsete: Nyár-kánon; Te álomszuszék, ébredj! – angol kánon; Tinódi Lantos Sebestyén: Egri históriának summája; J. Haydn: Falusi jókedv; Fa fölött, fa alatt – szlovák népdal <i>Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra</i> Egressy Béni: Szózat; Ki, s ki népei vagytok ; A kis Jézus megszületett ; Hayes – Kerényi György: Karácsony ünnepén – kánon; A, A, A, a farsangi napokban; Azért, hogy én huszár vagyok; Örvendetes napunk támadt A dalokban előforduló népi kifejezések értelmezése. A dalok témájához, karakteréhez igazodó tempók, éneklési módok megismerése. A Szózat hallás utáni megtanulása és éneklése. Egyházi énekek: Szeptember: Immár a nap leáldozott ÉE. 355. Mise feleletei ÉE. 447. Október: Boldogasszony anyánk ÉE. 234. Mise feleletei ÉE. 450. November: Ó, jöjj, ó, jöjj ÉE. 6.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, érthető szövegejtés, kifejező artikuláció. <i>Természettudomány:</i> természeti képek, évszakok, állatok. <i>Erkölcstan:</i> szabálytudat erősítése. <i>Liturgia:</i> aktív részvétel a szentmisén és paraliturgikus alkalmakon <i>Hittan:</i> egyházi ünnepek <i>Dráma és színház:</i> népdal és néptánc kapcsolata. <i>Vizuális kultúra:</i> a népi tárgykultúra.

December: Dicsőség mennyben az Istennek, EE. 26. Alleluja EE. 424. Január: Szép kelet, szép nap EE. 56. Mise feleletei: EE. 459 Február: Királyi zászló jár elől EE. 79. Mise feleletei: EE. 468. Március: Jézus, megváltó Istenünk EE. 102. Mise feleletei EE. 470. Április: Alleluja EE. 430. Május: Szeretlek szép Jézus EE. 201. Taizei ének: Jó az Úrban bizakodni Jézus, majd gondolj rám		<i>Testnevelés és sport:</i> mozgás, helyes légzés, testtartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Régi és új stílusú népdal; kvintváltás; ereszkedő és kupolás dallamv adatközlő a cappella; kamaraének – társasének; versmegzenésítés; tempo giusto, parlando, rubato, mezzoforte.	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Zeneművek/Zenehallgatás	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Befogadói kompetenciák a korosztálynak és az átélt zenei élményeknek megfelelően.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene keltette érzések, gondolatok, vélemények megfogalmazása tanári kérdések segítségével. Párhuzamok felismerése a régmúlt, közelmúlt és a jelen zenei megnyilvánulásai között a hallgatott zenékben. Jellegzetes hangszerek, hangszercsoportok kapcsolása a megismert népzenei és műzenei stílusokhoz/műfajokhoz. Befogadói készség: kapcsolatot talál a dalokban, zeneművekben megjelenő élethelyzetek és saját élete között. Azonosítani tudja a különböző zenei karaktereket. Követni tudja a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat akár énekes, akár hangszeres részletek tekintetében.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Kapuvári verbunk (Magyar népzenei antológia) Kodály Zoltán: Lengyel László – gyermekkar; Gergely-járás – részlet – Jobb az árpa – gyermekkar; Kállai kettős – vegyeskar, népi zenekari kísérettel; Mátrai képek - vegyeskar Bartók Béla: Magyar képek – Medvetánc; Gyermekeknek – Fa fölött, fa alatt Hans Leo Hassler: Gagliarda - vegyeskar, olasz nyelven Georg Friedrich Handel: Vízizene – D- dúr szvit I. tétel Joseph Haydn: Üstdob szimfónia II. tétel W. A. Mozart: A varázsfuvola - részletek Erkel Ferenc: Hunyadi László – Palotás, Meghalt a cselszövő Liszt Ferenc: 2. magyar rapszódia - részlet Bedrich Smetana: Moldva – részlet Benjamin Britten: Variációk és fuga egy Purcell témára (szimfonikus zenekar bemutatása) Szeptember: Az Úristent magasztalom EE. 190. Október: Isten hazánkért EE. 258. November: Hív minket most egy tiszta szó EE. 8. December: Ó, gyönyörű szép titokzatos éj EE. 40. Január: Aki nékem szolgál EE. 600. Február: Áll a gyötrött Istenanya EE. 90. Március: Krisztus feltámad EE. 98. Április: Itt jelen vagy EE. 163. Alleluja EE. 430. Május: A pünkösdek jeles napján EE. 128 VI. Taize-i énekek: 1. Áldott légy Uram 2. Magnificat (kánon) 3. Glória, glória (kánon) Pintér Béla dalok		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> zeneművek tartalma, irodalmi kapcsolatok. <i>Dráma és színház</i> <i>Történelem</i> <i>Vizuális kultúra:</i> zenével kapcsolatos élmények vizuális megjelenítése. <i>Hittan:</i> egyházi ünnepek, szakrális népszokások
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Népi és klasszikus hangszercsaládok és hangszerek; karmester; karvezető, programzene; színpadi zene; alkalmazott zene; cselekmény, műfaj; funkció; zenei téma; komolyzene, könnyű zene; madrigál; a vegyeskar szólamai (szoprán, mezzo, alt, tenor, bariton, basszus)	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Zenei ismeretek/ritmikai fejlesztés	
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő ütem- és ritmusérzék, zenei hallás. Az előző években elsajátított ritmikai ismeretek.	
		Órakeret 4 óra

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Páros és páratlan lüktetés felismerése hallás és kottakép alapján Az énekes és a zenehallgatási anyag metrikai és ritmikai jellemzőinek megfigyelése, reprodukciója Váltakozó ütemek megfigyelése az énekes- és zenehallgatási anyagban Alkotói készség: páros és páratlan lüktetésű ritmussorok alkotása a tanult ritmusokkal hiányos ritmussorok tud kiegészítése vagy teljes megalkotása a megadott formai kereteken belül tá-titi, szinkópa, nyújtott és éles ritmusokkal, tizenhatodokkal		Magyar nyelv és irodalom: íráskészség fejlesztése.
Kulcsfogalmak / fogalmak	Kis éles, kis nyújtott ritmus; tizenhatod; váltakozó ütem	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tiszta hangközök felismerése és megnevezése. A kis és nagy terc és szekund hangzatkötő szerepének érzékelése és megértése. Az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése és megnevezése. Ismerje a fi, szi, ta, módosított szolmizációs hangok dallamalkotásban betöltött szerepét. A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából. Az intonációs készség és a megosztott figyelem képességének fejlesztése a többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével. A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése. Alkotói készség: az 1. – 4. osztályban és az újonnan tanult zenei elemeket készség szinten, alkotó módon tudja használni (Rövidebb pentaton és hétfokú dallamokat tud kiegészíteni, befejezni és egyszerűbb formában megalkotni.)	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Kis terc, nagy terc, kis szekund, nagy szekund. Dúr és moll hangzás. Módosított hangok: fi, szi, ta szolmizációs hangok felismerése, dallamalkotó szerepük értelmezése.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> jelek és jelrendszerek ismerete. <i>Matematika</i> <i>Testnevelés és sport:</i> mozgáskultúra fejlesztése: nagytesti mozgásoktól az apró mozgásokig.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hangköz; hangzat; hármashangzat; dúr - moll jelleg; módosított hangok; módosító jelek.	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Zenei ismeretek/ zenei írás, olvasás	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az alsóban tanult ritmikai és dallami elemek lejegyzése tanári segítséggel.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ritmusgyakorlatok olvasása és hangoztatása tizenhatodos, kis éles és kis nyújtott ritmusok fordulataival, az új ritmikai elemek felismerése kottaképben, az új ritmikai elemek leírása rövid gyakorlatokban, a tiszta, kis- és nagy hangközök megfigyelése, megnevezése és írása az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan, a tanult hangközök éneklése tanári segítséggel, a tanult hangközök megszólaltatása egyidejűleg is, énekelve és hangszere próbálva, rövid dallamok írása betűkottáról hangjegybe, C-dóban.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tizenhatod – formációk grafikai képe és írása, a kis éles és kis nyújtott ritmusok grafikai képe és írása, a tiszta hangközök grafikai képe és írása, – a módosított hangok grafikai képe és írása, – az abszolút hangnevek, – C-dúr, a-moll.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> írás készség fejlesztése. <i>Vizuális kultúra</i>
Kulcsfogalmak / fogalmak	Tempójelzés; relatív szolmizáció; abszolút hangnevek; dúr; természetes moll; előjegyzés.	

7-8. évfolyam

Az iskolai zenei nevelés elsődleges élményforrása a közös éneklés és a műalkotás optimális zenei befogadása.

A zenei befogadás aránya megnő, melyet változatos motivációs technikákkal és aktivitások gazdag tárházával lehet sikeressé tenni. Meg kell találni azokat a közös kreatív zenélési formákat, melyek segítenek a remekművek közelébe jutni.

Dalkincsük folyamatosan bővül a magyar és más népek dalaival, ez által fejlődik stílusos, kifejező éneklésük. A dalok és zeneművek válogatása igazodik életkori sajátosságaikhoz.

A közös éneklés legmagasabb szintje az iskolai kórus, mely nélkül nem teljesíthetők Kodály zenei nevelési elvei.

Ebben a tanulási szakaszban összegződnek a korábbi tanítási egységek zeneművei zenetörténeti szemléletmóddal. A tanulók minden egyes tanévben találkoztak a fontos zenetörténeti korszakokhoz tartozó, életkori sajátosságaiknak megfelelő zeneművekkel, melyeknek itt a rendszerezése történik.

Legfontosabb módszertani elv, hogy megfelelő motivációval a gyermek megtalálja a kapcsolatot a zeneművek által közvetített érzelmi – intellektuális élethelyzetek és a sajátja között!

A szabad órakeret lehetőséget ad a tanárnak az értékválasztásra kedvelt dalaiból, illetve a különböző médiumok által közvetített sokféle zenéből, napjaink szerteágazó rétegműfajaiból.

A tantárgy alapóraszám *két évfolyamon*: 68 óra

7. évfolyam

Óraszám: 36/év
1/hét

Témakör sorszáma	Témakör	Kerettantervi óraszám	Helyi többletóraszám	Témakör összhidőkerete
1.	Zeneművek/Énekes anyag	14		14
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	12		12
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	3		3
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	3	+1	4
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	2	+1	3
	Évfolyam összesen	34	2	36

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Zeneművek/Énekes anyag	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	A tanult dalok pontos dallammal, ritmussal, szöveggel, megfelelő tempóban, tiszta intonációval, és szép hangon való éneklése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Népdalok és műdalok, a magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői. Műzene és népzenei feldolgozások különbsége, Homofon és polifon (kánon) szerkesztés. A zenetörténeti stílusok vokális jellemzői. A dūr és moll szerepe a zenei kifejezésben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Magyar népdalok</i> A szennai lipisen-lapson; Által mennék; Ej, haj, gyöngyvirág; Erdő, erdő, de magos a teteje; Fecském, fecském ; Hopp ide tisztán ; Kecskemét is kiállítja; Megkötöm lovamat; Megrakják a tüzet; Sej, felszállott a kakas; Te vagy a legény <i>Műzenei szemelvények</i> Gloria Patri et Filio (gregorián); Moniot D'Arras: Nyári ének (XIII sz.); Praetorius: Jubilate Deo – kánon; J. S. Bach: Már nyugosznak a völgyek (János Passió 15. sz); J. Haydn: Szerenád; W. A.Mozart: Vágyódás a tavasz után; L. van		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincs bővítése, érthető szövegejtés, kifejező artikuláció. <i>Természettudomány</i> Liturgia: aktív részvétel a szentmisén és paraliturgikus alkalmakon <i>Történelem</i> <i>Hittan:</i> egyházi ünnepek

Beethoven: Urián földkörüli utazása, Örömóda; Franz Schubert: A pizstráng		Dráma és színház: népdal és néptánc kapcsolata, népszokások dramatizált előadása.	
Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra Pásztorok, pásztorok, örvendezve; Kossuth Lajos táborában; Amadé László – Arany János: Toborzó (A szép fényes katonának); Bocsásd meg Úristen (Cantus Catholici, 1651, Balassi B.) protestáns egyházi népének; Néktek emlékezem (Cantus Catholici, 1651) Szeptember: Jöjj szentlélek Úristen ÉE. 126. Október: Szent Imre herceg ÉE. 306. November: Ébredj ember mély álmodból ÉE. 7. December: Csordapásztorok ÉE. 41. Január: Felajánljuk néked ÉE. 154. Február: Jézus, világ megváltója ÉE. 84. Március: Feltámadt már dicsőségben ÉE. 105. Április: Örvendezzünk mindnyájan az Úrban ÉE. 646. Május: Fényességes mennybéli nagy Isten ÉE. 191. VII. Taizei énekek 1. Bizakodjatok, jó az Úr (Confitemini Domino) 2. Ne félj, ne aggódj 3. Jubilate, servite (kánon)		Vizuális kultúra: a népi tárgykultúra jellemző példáinak ismerete. Testnevelés és sport: mozgás, helyes légzés, testtartás.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	A korábban tanultak elmélyítése.		
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Zeneművek/Zenehallgatás		Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Az előző évek zenehallgatási emlékei.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zenei befogadási készség fejlesztése a figyelem intenzitásának növelésével. élményszerűséget biztosító zenekövetés képességének kialakítása. A zenei ízlés és a zenei emlékezet fejlesztése a zenetörténet remekműveivel való találkozás során. A kultúrabefogadási szándék erősödése a remekművek elemzésén keresztül. A zene keltette érzések megfogalmazása tanári kérdések segítségével.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények			Kapcsolódási pontok
Magyar Gregoriánium (Schola Hungarica) - részletek Orlando di Lasso: Visszhang			Magyar nyelv és irodalom: memória fejlesztése a tanult

Bakfark Bálint: Fantázia lantra - részlet J. S. Bach: h-moll szvit – Badinerie; d-moll toccata és fúga; Parasztkantáta Nr.16 basszus ária; János Passió – Már nyugosznak a völgyek 15.sz. G. F. Handel: Messiás – Halleluja; F- dúr orgonaverseny I. tétel H. Purcell: Artúr király – Pásztor, pásztor Joseph Haydn: Óra – szimfónia II. tétel, fisz-moll (Búcsú) szimfónia IV. tétel W. A. Mozart: Falusi muzsikusok; Figaro házassága – nyitány részlet L. van Beethoven: G-dúr zongoraverseny 2. tétel; IX. szimfónia – Örömmóda Franz Schubert: A pisztráng; A-dúr zongoraötös IV. tétel Kodály Zoltán: Jelenti magát Jézus Új Pátia sorozat – Utolsó Óra (válogatás) A népzenei revival legjobb felvételei Csiszér László dalok Helyi éneklő, zenélő csoportjaink megismerése: Tázlári Citerazenekar, Rozmaring Asszonykórus			szövegeken keresztül. <i>Történelem</i> <i>Hittan:</i> egyházi ünnepek, szakrális népszokások <i>Erkölcstan:</i> zeneművek erkölcsi tartalma, üzenete, viselkedési normák a zeneművekben. <i>Dráma és színház:</i> tánc és szabad mozgás, improvizáció, dramatizált előadás. <i>Vizuális kultúra:</i> zenei tartalmak vizuális megjelenítése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Zenei korstílusok: középkor, reneszánsz, barokk, klasszika, romantika, zenei impresszionizmus, kortárs zene Zenei műfajok: zsoltár, trubadúr ének, madrigál, mise, oratórium, kantáta, szvit, concerto, versenymű, szimfónia, szimfonikus költemény, műdal, rapszódia, opera, ária, kamarazene, jazz, spirituálé. Hangfűrt, homofónia, polifónia, hangszerelés.		
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés		
Előzetes tudás	A tanult zeneelméleti ismeretek: ritmikai elemek.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ritmusgyakorlatok hangoztatása nyolcad-ütemmutatóval. Minden, korábban tanult ritmikai ismeret gyakorlása, alkalmazása változatos formákban. Alkotó készség: 3/8 és 6/8, valamint a felütés alkalmazása improvizáció során. Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez. Felhasználja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszereket.		

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Új ismeret: 3/8, 6/8 –os ütemmutató Felütés- súlytalan indítás.		<i>Matematika:</i> halmazok, számsorok. <i>Vizuális kultúra:</i> vizuális jelek és jelzések használata.
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Eddigi zeneelméleti ismeretek: hangközők, hangsorok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult hangközők éneklése, hangoztatása változatos formákban. Az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése, megnevezése és éneklése. A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából . A dúr és moll jellegű hangzás további megfigyelése a zenehallgatási és az énekelt anyaghoz kapcsolódóan. A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése. Bevezetés a többszólamúságba: egy hallott szólamhoz saját szólam megszólaltatása tiszta intonációval.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
– A korábban tanultak elmélyítése, értelmezése – Kis és nagy szext, szeptim		<i>Matematika:</i> elemző képesség fejlesztése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	A korábban tanultak elmélyítése.	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A tanult ritmikai és dallami elemek lejegyzése tanári segítséggel.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre. Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban. A kottakép újonnan tanult elemeinek felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Új ismeret: 1# 1 bé előjegyzés A korábbi ismeretek mobilizálása: • Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete. • A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon. • Tiszta, kis- és nagy hangközök (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan. • Fél és egész hangos építkezés fogalmi ismerete. • Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában.	<i>Matematika</i> <i>Vizuális kultúra:</i> vizuális jelek és jelzések használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Minden korábban szereplő fogalom. Továbbá: G-dúr, é-moll, F-dúr, d-moll

8. évfolyam

Óraszám: 36/év
1/hét

Témakör sorszáma	Témakör	Kerettantervi óraszám	Helyi többletóraszám	Témakör összhidőkerete
1.	Zeneművek/Énekes anyag	14		14
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	12		12
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	3		3
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	3	+1	4
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	2	+1	3
	Évfolyam összesen	34	2	36

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Zeneművek/ Énekes anyag	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	A tanult dalok pontos dallammal, ritmussal, szöveggel, megfelelő tempóban, tiszta intonációval, és szép hangon való éneklése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az újonnan, hallás után tanult népdalok, műdalok énekelése kottaképről emlékezetből Előadási készség: az adott dal karakterének árnyalt megszólaltatása (dinamika, tempó, zenei tagolás, frazeálás, stílus) A parlandot, rubato, giusto természetes módú használata Minta adása a dalok hiteles megszólaltatásához, a tanári, adatközlő és művészi előadásokból Megzenésített versek előadása tanár, hangszeren játszó osztálytárs megszólaltatott hangszerkísérettel. Dalok előadása a hozzájuk kapcsolódó táncsal, dramatizált előadással és hangszerkísérettel. A helyes éneklési szokások és a tiszta intonáció fejlődése. Felismeri a népdalok és a mai világ párhuzamait.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Magyar népdalok</i>		<i>Magyar nyelv és irodalom: szókincs</i>

A bolhási kertek alatt; A csitári hegyek alatt; Az igaz Messiás; Béreslegény; Bújdosik az árva madár; Elindultam szép hazámból; Elmegyek, elmegyek; Erdő mellett estvéledtem; Gerencséri utca; Hej, haj Boldizsár – cigány népdal; Kőműves Kelemen balladája; Röpülj, páva <i>Műzenei szemelvények, más népek dalai</i> Aranyosom – lengyel népdal; Enni, inni van csak kedvem – szlovák népdal; Régi mesékre – ír népdal; Nyírfácska – orosz népdal; Ismeretlen szerző: Az erdőn már a rügy fakad – Tavaszköszöntő, a reneszánsz mű dallama; Bárdos Lajos: Csöndes kánon (Raics István); Gaudeamus igitur (két szólam); W. A. Mozart: Ó, felvirradt a szép óra; Gebhardi – Kerényi György: Glória szálljon – kánon; Nobody knows – spirituálé (két szólam) <i>Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra</i> Ó, gyönyörű szép, titokzatos éj; Kossuth Lajos azt üzent; Fónagy József – Arany János: Süvegemen nemzetiszín rózsá; Ma van húsvét napja Szeptember: Jöjj szentlélek Úristen EE. 126. Október: Szent Imre herceg EE. 306. November: Ébredj ember mély álmodból EE. 7. December: Csordapásztorok EE. 41. Január: Felajánljuk néked EE. 154. Február: Jézus, világ megváltója EE. 84. Március: Feltámadt már dicsőségben EE. 105. Április: Örvendezzünk mindnyájan az Urban EE. 646. Május: Fényességes mennybéli nagy Isten EE. 191. VII. Taizei énekek 1. Bizakodjatok, jó az Úr (Confitemini Domino) 2. Ne félj, ne aggódj 3. Jubilate, servite (kánon)	bővítése, érthető szövegejtés, kifejező artikuláció. <i>Liturgia:</i> aktív részvétel a szentmisén és paraliturgikus alkalmakon <i>Történelem</i> <i>Természettudomány</i> <i>Hittan:</i> egyházi ünnepek <i>Dráma és színház:</i> népdal és néptánc kapcsolata, népszokások dramatizált előadása. <i>Vizuális kultúra:</i> a népi tárgykultúra jellemző példáinak ismerete. <i>Testnevelés és sport:</i> mozgás, helyes légzés, testtartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	tempo giusto, magyar népszokások, jeles napok, táncház

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Zeneművek/Zenehallgatás	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Befogadói kompetenciák a korosztálynak és az átélt zenei élményeknek megfelelően. Ismeretek hangszeréről.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Zenehallgatási élményekkel gazdagodik; További zongoradarabokban ismer rá a tanult dalokra; Népdalfeldolgozásokat hall zenekari kísérettel; Megismerkedik a zenében alkalmazható humorral; Ismerete gazdagodik a különböző stílusban írott zeneművek meghallgatása által; Megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet; Megismerkedik a szimfonikus zenekar főbb hangszerével (hegedű, cselló, fuvola, oboa, klarinét, kürt, trombita); Megismerkedik a zenében alkalmazott humorral.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
„Ez az a nap” rendezvénysorozat koncertrészletei W. A. Mozart: A-dúr klarinétkvintett lassú tétele Frédéric Chopin: g-moll mazurka Liszt Ferenc: Mazeppa – részletek; XV. Magyar rapszódia Felix Mendelssohn: e-moll hegedűverseny I. tétel - részlet Antonin Dvořák: IX. Új világ szimfónia – IV. tétel (részlet) Giuseppe Verdi: Aida – Bevonulási induló; Nabucco – Szabadság kórus Georges Bizet: Carmen – Torreádor dal Erkel Ferenc: Bánk bán – Keserű bordal; Hazám, hazám Johannes Brahms: Akadémiai ünnepi nyitány – részlet Robert Schumann: Gyermekjelenetek – Álmodozás Richard Wagner: Tannhäuser - Nászinduló Pjotr Iljics Csajkovszkij: IV. szimfónia IV. tétel Claude Debussy: Gyermekkuckó - Néger baba tánca Igor Stravinsky: Petruska – Orosz tánc Bartók Béla: Négy szlovák népdal; Allegro Barbaro; Concerto: IV. tétel Intermezzo Interrotto Kodály Zoltán: Székelyfonó – Rossz feleség ballada, El kéne indulni Fölszállott a páva – részletek a variációkból Kodály Zoltán- Weöres Sándor: Öregek, Esti dal Carl Orff: Carmina Burana – Ó, Fortuna Krzysztof Penderecki: Hirosima emlékezete George Gerschwin: Porgy és Bess – Porgy dala (Az ínség nálam a vagyon...) Jazz standard-ek Új Pátria sorozat – Utolsó Óra (autentikus felvételek). Népzenei revival legjobb felvételei	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> mondatszerkezetek - kérdés és felelet. <i>Történelem</i> <i>Vizuális kultúra:</i> vizuális jelek és jelzések használata. <i>Testnevelés és sport:</i> mozgáskoordináció.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Zenei korstílusok: középkor, reneszánsz, barokk, klasszika, romantika, zenei impresszionizmus, kortárs zene Zenei műfajok: zsoltár, trubadúr ének, madrigál, mise, oratórium, kantáta, szvit, concerto, versenymű, szimfónia, szimfonikus költemény, műdal, rapszódia, opera, ária, kamarazene, jazz, spirituálé. Hangfűrt, homofónia, polifónia, hangszerelés
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A tanult ritmikai elemek felismerés és azok hangoztatása tanári segítséggel.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ritmusgyakorlatok hangoztatása nyolcad-ütemmutatóval Minden, korábban tanult ritmikai ismeret gyakorlása, alkalmazása változatos formákban Alkotó készség: 3/8 és 6/8, valamint a felütés alkalmazása improvizáció során Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez Felhasználja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszerek.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Új ismeret: 3/8, 6/8 –os ütemmutató, Felütés- súlytalan indítás.		<i>Matematika</i> <i>Vizuális kultúra:</i> vizuális jelek és jelzések használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	3/8-os ütemmutató, 6/8-os ütemmutató, felütés/súlytalan kezdés	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	A tanult dallami elemek felismerése kézjelről, hangjegyről és azok hangoztatása.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult hangközök éneklése, hangoztatása változatos formákban.	
	Az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése, megnevezése és éneklése.	
	A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából.	
	A dúr és moll jellegű hangzás további megfigyelése a zenehallgatási és énekelt anyaghoz kapcsolódóan.	
	A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése.	
	Bevezetés a többszólamúságba: egy hallott szólamhoz saját szó megszólaltatása tiszta intonációval.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A korábban tanultak elmélyítése, értelmezése. Kis és nagy szext, szeptim.		Magyar nyelv és irodalom: memóriafejlesztés. Matematika: elemző képesség fejlesztése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	A korábban tanultak elmélyítése.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A tanult ritmikai és dallami elemek lejegyzése tanári segítséggel.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre. Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban. A kottakép újonnan tanult elemeinek felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Új ismeret: 1# 1 bé előjegyzés. A korábbi ismeretek mobilizálása: - Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete. - A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> memória fejlesztése <i>Vizuális kultúra:</i> zenei jelrendszerek

alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon. • Tiszta, kis- és nagy hangközök (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan. • Fél és egész hangos építkezés fogalmi ismerete. • Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Minden korábban szereplő fogalom. Továbbá: G-dúr, é-moll, F-dúr, d-moll